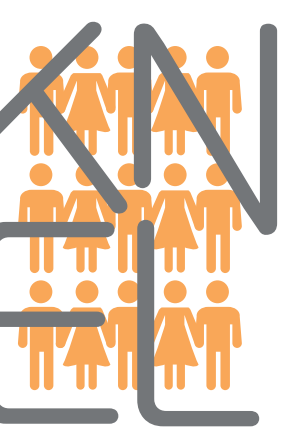

NIEUWSBRIEF

vluchtelingen IN DE KNEL

Uitstel van vertrek op medische gronden

Afgewezen vluchtelingen die bij Stichting Vluchtelingen in de Knel om hulp vragen kampen vaker met complexe medische problematiek, zowel psychisch als fysiek. Wanneer de medische problematiek dusdanig ernstig is dat er een medische noodsituatie ontstaat bij vertrek uit Nederland, kunnen vluchtelingen uitstel van vertrek op medische gronden aanvragen.

“Ik kan niet slapen weet je, de hele nacht zijn ze bezig en praten en praten. Ik hoor ze weer, ze zeiden dat ik naar buiten moest vannacht. Het was zo koud buiten vannacht.” Terwijl Mohammed dit vertelt beweegt hij z’n handen fel langs zijn hoofd. Hij wil het niet meer, hij wil af van zijn waanideeën. De onzekere situatie waarin hij zit versterkt juist zijn psychische problematiek. Terug naar Sierra Leone wil hij niet; zijn trauma’s zijn daar begonnen. Met Mohammed zijn we aan het onderzoeken of hij

in aanmerking komt voor uitstel van vertrek op medische gronden zodat zijn situatie kan stabiliseren en de behandeling voor zijn psychische problemen aan kan slaan. De kans dat dit zal lukken is helaas klein.

In deze nieuwsbrief leest u meer over de (on)mogelijkheden van uitstel van vertrek op medische gronden en de manieren waarop wij onze cliënten bijstaan bij dit soort procedures.

WIST U DAT..?

Vier van onze cliënten uitstel van vertrek op medische gronden hebben gekregen de afgelopen periode?

Hoe werkt dat, uitstel van vertrek?

Als een vluchteling in Nederland om bescherming vraagt, gaat hij allereerst naar de immigratie en naturalisatiedienst (IND) om zijn verhaal te vertellen. Het afgelopen jaar kreeg slechts 31% van alle mensen die om bescherming vroegen een asielvergunning. De overige 69% werd dus afgewezen. Zij worden dan geacht Nederland zo snel mogelijk te verlaten.

Het komt echter regelmatig voor dat deze afgewezen vluchtelingen psychisch of fysiek niet in staat zijn om te reizen vanwege beperkingen of ziektes. Het komt ook voor dat er in het land van herkomst geen behandeling voor gezondheidsproblemen bestaat. In dat geval kunnen vluchtelingen vragen om 'uitstel van vertrek' op basis van artikel 64 van de Nederlandse vreemdelingenwet. Uitstel van vertrek krijg je niet zomaar. Het is vaak een lang juridisch gevecht om jouw ziekte bewezen te krijgen.

In de wet staat dat 'uitstel van vertrek' aan de orde is als:

- *Het om gezondheidsredenen voor de vreemdeling of één van zijn gezinsleden niet verantwoord is om te reizen, of:*
- *Bij het stopzetten van de behandeling een medische noodsituatie zal ontstaan én medische behandeling niet mogelijk is in het land van herkomst of een ander land waar de vreemdeling naar kan vertrekken.*

Maar wat betekent dit concreet? Nadat een afgewezen vluchteling een verzoek om 'uitstel van vertrek' heeft ingediend bij de IND, vraagt de IND het Bureau Medische Advisering (BMA) om advies over de medische situatie van de

vluchteling. Het BMA bekijkt onder andere of zij het eens zijn met de diagnoses die gesteld zijn door de behandelaren van de vluchteling. Ook onderzoeken zij of er behandelmogelijkheden zijn in het land van herkomst. Hiervoor roepen ze de hulp in van Allianz Global Assistance, een grote verzekeringsmaatschappij.

Uiteindelijk komt er een BMA-rapport op basis waarvan de IND een beslissing neemt. De conclusie kan bijvoorbeeld zijn dat er wél sprake zal zijn van een noodsituatie, maar dat behandeling beschikbaar is. Behandeling wordt overigens al snel 'beschikbaar' geacht: als er één ziekenhuis in het land is dat kan behandelen, is dit in principe voldoende. Feitelijke toegankelijkheid, zoals voldoende plekken, voldoende financiële middelen, etc. doet er in principe niet toe.

Door een recente uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, '**Paposhvili tegen België**', gaat daar in de toekomst misschien wel anders naar gekeken worden. Het kan ook zijn dat de IND besluit dat de persoon alleen onder voorwaarden kan reizen, bijvoorbeeld onder begeleiding van een psychiatrisch verpleegkundige. In zo'n geval zal artikel 64 ook niet toegekend worden en kan de vluchteling, weliswaar onder begeleiding, uitgezet worden.

Afgewezen & zwanger

Zwangerschap is één van de situaties waarin een vluchteling altijd recht heeft op uitstel van vertrek in het kader van artikel 64. Maar – helaas – niet gedurende de hele zwangerschap. De tijdelijke vergunning wordt alleen in de periode van zes weken voor de uitgerekende datum tot zes weken na de bevalling toegekend. In die periode mag de zwangere vluchteling in een asielzoekerscentrum verblijven. Dat geldt alleen voor de moeder, niet voor de vader. Een uitgeprocedeerde vader kan in die periode in principe 'gewoon' uitgezet worden.

Zes weken na de bevalling vervalt weliswaar de tijdelijke verblijfsvergunning maar mogen de vluchteling en haar kind niet op straat gezet worden – iets wat bij andere uitgeprocedeerde vluchtelingen wel mag. Kinderen onder de 18 jaar behouden namelijk ook als ze uitgeprocedeed zijn recht op onderdak en worden daarom in dat geval overgeplaatst naar een gezinslocatie.

Een verblijf in een gezinslocatie is sober en gericht op uitzetting of 'zelfstandig' vertrek uit Nederland. Voor de ouders gelden daar vrijheids-beperkende maatregelen. Zij mogen

Meerdere cliënten weer recht hebben op overheidsopvang, omdat ze een herhaalde asielaanvraag hebben ingediend?

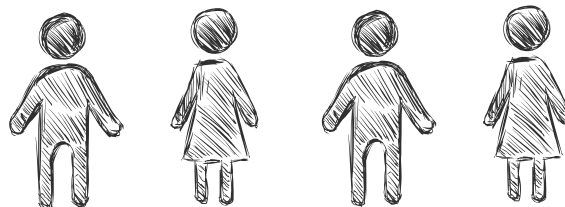
WIST U DAT..?

niet buiten de gemeentegrens begeven en hebben vijf keer per week meldplichtmeldplicht. Een kind heeft tot zijn 18e jaar recht op onderwijs. Vanaf de 18e verjaardag van het kind is er geen recht meer op onderdak en zal de familie op straat gezet worden.

De afgelopen maanden hebben vier cliënten van Vluchtelingen in de Knel een kindje gekregen. In de praktijk bleek de toekenning van artikel 64 en de verhuizing naar een asielzoekerscentrum niet zo soepel te verlopen als zou horen. Hoewel de aanvragen voor 'uitstel van vertrek' ruimschoots op tijd waren ingediend, kregen twee cliënten pas enkele dagen voor de uitgerekende datum een bericht van de IND dat ze naar een asielzoekerscentrum mochten. Voor één cliënte kwam de toekenning zelfs te laat. Nadat zij in het ziekenhuis bevallen was, moest ze op de dag na haar bevalling in allerijl verhuizen naar een asielzoekerscentrum. Situaties als deze zijn natuurlijk onvoorstelbaar stressvol voor aanstaande moeders. Vluchtelingen in de Knel probeert er alles aan te doen om dit te voorkomen.

Eén cliënt een verblijfsvergunning heeft gekregen op grond van het recht op gezinsleven?

WIST U DAT..?

Zeldzamer dan diamanten: de psychiater in Congo

Alain komt uit Congo. Een land dat al decennialang geteisterd wordt door conflicten en burgeroorlogen. Ruim tien jaar geleden vroeg hij voor het eerst asiel aan in Nederland. Zijn politieke activiteiten en ondergane martelingen in een staatsgevangenis werden door de IND niet geloofd.

De zware mishandelingen en het misbruik hebben bij Alain diepe sporen achtergelaten, waaronder trauma's, nachtmerries en herbelevingen waarvoor hij tijdens zijn procedure al behandeld werd. Alain is afhankelijk van zware medicijnen die zijn klachten verminderen. Meer dan eens overwoog hij een einde aan zijn leven te maken. Na de afwijzing van zijn asiolverzoek raakte hij nog zwaarder in de put. Samen met zijn advocaat diende hij een aanvraag voor 'uitstel van vertrek' in.

De procedure voor deze aanvraag loopt inmiddels al zeven jaar. Zeven lange jaren van discussie tussen de artsen van het BMA en de behandelende artsen. De artsen van BMA erkennen dat Alain problemen heeft, maar stellen dat hij best onder begeleiding naar zijn thuisland kan reizen. In Congo zouden ook twee apotheken zijn die – de voor hem noodzakelijke – medicijnen verkopen. En er is welgeteld één psychiatrisch ziekenhuis in Kinshasa dat hem kan behandelen.

Samen met zijn begeleider van Vluchtelingen in de Knel heeft Alain meerdere malen met de apotheken in Congo gebeld om te controleren of de medicatie ook feitelijk – en niet alleen op papier – beschikbaar is. Keer op keer bleek dat nog niet de helft van de door Allianz

genoemde medicatie op voorraad was. De prijzen van de medicijnen die wel op voorraad waren, besloegen een half maandsalaris voor degemiddelde Congolees. En na contact te hebben opgenomen met het enige psychiatrische ziekenhuis van Congo, raadde één van de hoofdartsen het Alain zelfs af om vanuit Europa voor behandeling naar Kinshasa te komen. Volgens de arts waren er te weinig middelen en onvoldoende plekken. Niet verrassend, als je bedenkt dat er op elke 2.000.000 Congolezen maar één psychiater beschikbaar is én dat er door het jarenlange geweld ontzettend veel mensen met trauma's rondlopen. Ter vergelijking: in Nederland is er één psychiater op elke 5.000 inwoners.

Ondanks de vele bewijzen die Alain de afgelopen jaren heeft aangevoerd, heeft de IND zijn aanvraag nog niet ingewilligd. Telkens als hij aantoont dat de medicatie niet beschikbaar is bij de door Allianz genoemde apotheken, wordt er een andere apotheek of alternatieve medicatie aangevoerd – waarvan Alain vervolgens weer de niet-beschikbaarheid aantoont. Op deze manier hangt de zieke Alain al jarenlang tussen afwijzing, bezwaar en toewijzing. Hopelijk zal hij ooit de rust krijgen om zich volledig en zonder zorgen op zijn behandeling te richten, zodat hij eindelijk kan verwerken wat hem is aangedaan.

WIST U DAT..?

Als u deze nieuwsbrief digitaal wilt ontvangen, u een mail kunt sturen naar info@vluchtelingenindeknel.nl

Stichting Vluchtelingen in de Knel, Hoogstraat 301b, 5654 NB Eindhoven

T +31 (040) 256 95 17 F +31 (040) 251 27 38 I www.vluchtelingenindeknel.nl E info@vluchtelingenindeknel.nl

Steun ons: NL72RABO 0170025306 t.n.v. Vluchtelingen in de Knel Eindhoven